

EDITORIAL

İlgi ATAY KAYA*

Since the publication of the December issue of the EKSEN JFA, critical agendas both in the country and in the world have shown that as professionals and academics in the field of urban planning and architecture, we have a lot to say and a lot of responsibility to take. As a preliminary matter, we would like to extend our heartfelt condolences and wishes for a speedy recovery to those who have suffered losses of life, loved ones, and residences as a result of the earthquakes that occurred on February 6, 2023. The losses we have experienced due to the earthquake have necessitated a re-evaluation of our professions, particularly in regard to the application and inspection procedures. Nevertheless, epidemic conditions, the effects of which we have not yet been able to eliminate, climate change, where seasonal norms are lost and whose effects are increasingly catastrophic, social, and spatial problems, migration, and urban transformation processes that develop along with it continue to be other important agenda items. This issue also overlaps with similar agendas and also presents research in areas such as transportation, infrastructure, housing, preservation, and building materials.

This issue includes eight research articles and three review articles. One of the research articles, Bera Beckem Cengiz, Rengin Zengel, and İlknur Türkseven Doğrusoy's work titled "The Representation of the Relationship Between Migration and Belonging in the Cinema Through the In-Between Space" investigates four films and examines the representation of the perception of intermediate space in cinematic spaces. Gülenal Cilli and Hümeyra Birol's article "The Vernacular Housing Architecture of Narhisar-Milas" deals with the character of local architecture, which is one of the most important components of rural settlements, on the example of Narhisar, and provides data for the rehabilitation and protection interventions of the physical, social and economic life of the vernacular housing. Şahabettin Öztürk's article "A Survey on the Excavation, Project, and Restoration Works of the Walls and the Portal of the Old City of Van" describes the repair of the City Walls and Palace Portal in Van, one of the ancient cities of Anatolia, with valuable drawings and documents. The article titled "Spatial Development, Location and Clustering Potential of Foreign Investments – Case of İzmir" written by Fatma Gül Şahin, Neslihan Karataş, and İrem Ayhan Selçuk aims to reveal the sectoral preferences and clustering potential of foreign capital investments by using the Three Star Model and Porter Diamond Model to guide the cluster development studies and support İzmir's industrial development policies. Hayat Zengin Çelik, Senem Tezcan, and Ceren Ağin Gözükızıl's article titled "Dynamics and Urban Renewal to Direct Plan Strategies in İzmir Beştepeler Region" presents a discussion about the potential of the Beştepeler Region and how it should be addressed in planning approaches by using the data collected through field studies and surveys in an urban area, located in the historical city center and is quite complex in terms of spatial and social development dynamics. Ekrem Bahadır Çalışkan's article "The Effects of Pandemic Conditions on the Size of Spaces: A Computational Assessment Through Educational Buildings" investigates how the conditions brought by the Covid-19 epidemic, which has affected the world, affect and shape the spaces and needs program components of K12 education institutions and proposes a calculation system. Fatma Berfin Abanoz and Nilhan Vural's article titled "Comparative Analysis and Model Proposal of Temporary Disaster Housing in the World and in Türkiye" includes the standard tent, container, paper tube temporary unit, polyurethane igloo, and temporary trailer structures, which are among the temporary shelter units, in terms of structure,

* Dokuz Eylül University, Faculty of Architecture, Department of City and Regional Planning, ilgi.kaya@deu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1764-1408

performance, and usage characteristic, and brought a new temporary disaster housing model proposal to be used after natural disasters in the Eastern Black Sea Region. Zekiye ıldır Gökaslan and Zehra Eminağaoğlu's article titled "The Assessment of Spatial Quality in Traditional Buildings That Are Converted into Museums: Artvin-Hopa Cultural House as an Example" investigated the spatial quality of Hopa Culture House, which was converted from a traditional residence to a museum, and found that the originality of the existing building was preserved.

The article titled "Evaluation of LEED Certified Office Buildings in Türkiye in the Context of Sustainable Material and Resource Use" which is among the review articles in the issue and written by Esin Kasapoğlu and Mohamed Nur Hashi examines 20 office building projects that have received LEED certification, a green building evaluation system, and analyzes the level of use of sustainable materials and construction elements in office building projects. Another review article, "The Effects of Autonomous Vehicles and Their Shared Use on Parking and Land Uses in Urban Areas" by İrem Merve Ulu and Hilmi Evren Erđin, is based on the simulation and modeling-based studies in the literature and evaluated how autonomous vehicles and their shared use will affect the demand and the possible effects of the changing land use on the city. İrem Ayhan Selçuk and Gülsüm Ecem Demirdağ' s article "Examining Variables Affecting Housing Prices Within the Scope of Transportation Infrastructure" examined 30 studies on variables affecting housing prices in order to examine the link between transportation.

This issue of EKSEN JFA is indexed by several international indexes. We have also submitted the journal for evaluation by the TRDizin index and eagerly await the results. Our goal is to achieve recognition from international field indexes for our future issues and we strongly encourage submissions, especially in English.

Finally, as Co-Editors, we would like to thank our technical editorial team, journal boards, referees, and authors who contributed to the publication of this issue. We hope you a pleasant read.

BAŞYAZI

İlgi ATAY KAYA*

EKSEN MFD'nin Aralık sayısının yayınlanmasından bu yana hem ülke hem de dünyadaki kritik gündemler, şehir planlama ve mimarlık alanında profesyoneller ve akademisyenler olarak söyleyecek çok sözümüz ve alacak çok sorumluluğumuz olduğunu göstermiştir. Öncelikle, 6 Şubat 2023 tarihi itibarıyla meydana gelen depremler sırasında hayatlarını, yakınlarını ve evlerini kaybedenlere ve zarar gören herkese baş sağlığı ve geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. Deprem nedeniyle yaşadığımız kayıplar meslek alanlarımızın özellikle uygulama ve denetim sürecinin yeniden sorgulanmasını gerektirmektedir. Bununla birlikte etkilerini henüz yok edemediğimiz salgın koşulları, mevsim normallerinin yitirildiği ve gittikçe etkileri afetleşen iklim değişikliği, sosyal ve mekansal sorunları ile göç ve beraberinde gelişen kentsel dönüşüm süreçleri diğer önemli gündem maddeleri olmayı sürdürmektedir. Bu sayımız da benzer gündemlere değinmekte ve aynı zamanda ulaşım, altyapı, konut, koruma ve yapı malzemeleri gibi alanlarda da araştırmalar sunmaktadır.

Bu sayı, sekiz araştırma makalesine ve üç derleme makaleye yer vermektedir. Araştırma makalelerinden Bera Beckem Cengiz, Rengin Zengel ve İlknur Türkseven Doğrusoy'un "Göç-Aidiyet İlişkinin Ara Mekân Üzerinden Sinemada Temsili" adlı çalışması dört filmi inceleyerek ara mekan algısının sinemasal uzamda temsili irdelemektedir. Gülendal Cilli ve Hümeysra Birol'un "Milas-Narhisar Yerel Konut Mimarisi" adlı makalesi kırsal yerleşimlerin en önemli bileşenlerinden biri olan yerel mimarının karakterini Narhisar örneği üzerinde ele alarak yerel konut dokusunun fiziksel, toplumsal ve ekonomik yaşamının sağlıklılaştırılması ve koruma müdahaleleri için veri sunmaktadır. Şahabettin Öztürk'ün "Eski Van Şehri Surları ve Saray Kapısı'nın Kazı, Proje ve Onarım Çalışmaları Hakkında Bir Araştırma" adlı makalesi Anadolu'nun kadim kentlerinden biri olan Van'da Şehir Surları ve Saray Kapısı'nın onarımını değerli çizim ve belgelerle aktarmaktadır. Fatma Gül Şahin, Neslihan Karataş ve İrem Ayhan Selçuk tarafından yazılan "Yabancı Sermayeli Firmaların Mekansal Gelişimi, Yer Seçimi ve Kümelenme Potansiyeli – İzmir Örneği" adlı makale Üç Yıldız Modeli ve Porter Elmas Modeli kullanarak yabancı sermayeli yatırımların sektörel tercihlerini ve kümelenme potansiyelini ortaya koymayı ve İzmir'in sanayi gelişim politikalarının oluşturulmasında ve desteklenmesinde bir araç olarak kullanılan küme geliştirme çalışmalarına yol göstermeyi amaçlamıştır. Hayat Zengin Çelik, Senem Tezcan ve Ceren Ağın Gözükcü'ün "İzmir- Beştepeler Bölgesinde Plan Stratejilerini Yönlendirecek Dinamikler ve Kentsel Dönüşüm" adlı makalesi tarihi kent merkezinde yer alan ve mekansal ve toplumsal gelişim dinamikleri açısından oldukça karmaşık bir kent bölgesinde saha çalışmaları ve anketler yoluyla toplanan verilerin ışığında Beştepeler Bölgesinin potansiyelleri ile planlama yaklaşımları içerisinde nasıl ele alınması gerektiğine dair bir tartışma ortaya koymaktadır. Ekrem Bahadır Çalışkan'ın "Salgın Koşullarının Mekan Büyüklüklerine Etkisi: Eğitim Yapıları Üzerinden Hesaplamalı Bir Değerlendirme" adlı makalesi dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınının getirdiği koşulların K12 eğitim kurumlarının mekanlarını ve ihtiyaç programı bileşenlerini nasıl etkilediği ve şekillendirdiğini araştırmakta ve hesaplama sistemi önermektedir. Fatma Berfin Abanoz ve Nilhan Vural'ın "Dünyada ve Türkiye'de Kullanılan Geçici Afet Konutlarının Karşılaştırmalı Analizi ve Model Önerisi" adlı makalesi geçici barınma birimleri arasında sayılan standart çadır, konteyner, kâğıt tüp geçici birim, poliüretan iglo ve geçici römork yapılarını strüktür, performans ve kullanım özellikleri başlıklarında analiz ederek Doğu Karadeniz Bölgesi'nde doğal afetlerden sonra kullanılmak üzere yeni bir geçici afet konutu model önerisi getirmiştir. Zekiye Çıldır Gökaslan ve Zehra Eminağaoğlu'nun "Müze Dönüşen Geleneksel Yapılarda

* Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, ilgi.kaya@deu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-1764-1408

Mekânsal Kalitenin Değerlendirilmesi: Artvin – Hopa Kültür Evi Örneği” adlı makalesi geleneksel konuttan müzeye dönüştürülen Hopa Kültür Evi’nin mekansal kalitesini araştırmış ve mevcut yapının özgünlüğünün korunduğu tespitinde bulunmuştur.

Sayıdaki derleme makaleler arasında bulunan ve Esin Kasapoğlu ve Mohamed Nur Hashi tarafından kaleme alınan “Türkiye’de Leed Belgesi Almış Büro Binalarının Sürdürülebilir Malzeme ve Kaynak Kullanımı Bağlamında Değerlendirilmesi” adlı çalışma yeşil bina değerlendirme sistemi olan LEED sertifikası almış 20 büro binası projesini incelemekte ve sürdürülebilir malzeme ve yapı elemanı kullanım düzeyini ölçmektedir. Bir diğer derleme makale olan ve İrem Merve Ulu ve Hilmi Evren Erdin’e ait olan “Sürücüsüz Taşıtlar ve Paylaşımlı Kullanımının Kentsel Alanda Otopark ve Arazi Kullanımları Üzerindeki Etkileri” adlı makale literatürde yer alan simülasyon ve modelleme temelli çalışmalardan yola çıkarak sürücüsüz taşıtlar ve paylaşımlı kullanımının otopark arz ve talebini nasıl etkileyeceğini ve buna bağlı olarak değişen arazi kullanımının kente olası etkilerini değerlendirmiştir. İrem Ayhan Selçuk ve Gülsüm Ecem Demirdağ’ın “Konut Fiyatlarını Etkileyen Değişkenlerin Ulaşım Altyapısı Kapsamında Değerlendirilmesi” adlı makalesi ulaşım ve erişilebilirlikle konut fiyatları arasındaki bağlantıyı irdeleme amacıyla konut fiyatlarını etkileyen değişkenlere ilişkin 30 çalışmayı incelemiştir.

Dergimizin bu sayısı çeşitli uluslararası dizinler tarafından taranmaktadır. Ayrıca TRDizin başvurusu yapılmış ve değerlendirme sonucu beklenmektedir. Gelecek sayılarımız için uluslararası alan indekslerini hedeflemekteyiz ve özellikle İngilizce makalelere çağrımızı yenilemekteyiz.

Son olarak, Eş-Editörler olarak bu sayının yayınlanmasında emeği geçen teknik yayın ekibimize, dergi kurullarımıza, hakemlerimize ve yazarlara teşekkür ederiz. Keyifli okumalar dileriz.